

יום הזיכרון ה־29
לרצח ראש הממשלה
יצחק רבין

אחריות ומנהיגות
ערכת פעילות לכיתות ז'-י"ב

פתח דבר

השנה החולפת אילצה את החברה הישראלית להתמודד עם אתגרים רבים. אירועי השבעה באוקטובר, התמשכות המלחמה בעזה והמערכה בצפון הביאו למתחים, תחושות חוסר ביטחון וחוסר אמון והעצימו מחלוקות השוררות ממילא בין קבוצות שונות בחברה הישראלית. תחושות וחוויות אלה לא פסחו על בני הנוער.

ממצאי מחקר שנערך השנה בקרב בני נוער, מעידים על פגיעה בתשתית התודעתית הבסיסית של משטר דמוקרטי ועל שבר עמוק בין קבוצות בחברה הישראלית. ממצאים אלה ואחרים מאתגרים את היכולת לקיים מסגרת כלל ישראלית מתפקדת, מערערים על חוסנה של החברה והמדינה ומבהירים את חשיבות העיסוק בשני ערכים המזינים זה את זה והקשורים זה בזה, בפרט במדינה דמוקרטית: **אחריות ומנהיגות**.

מנהיגות כרוכה בלקיחת **אחריות** על החלטות, פעולות ותוצאותיהן, לא רק עבור המנהיג עצמו אלא גם עבור הציבור / החברה שהוא מוביל. **מנהיג** מבין שתפקידו כרוך **באחריות** כבדה לרווחתם והצלחתם של אלה שתחת הנהגתו, כמו גם להשגת המטרות והיעדים המשותפים.

היכולת לקחת **אחריות** היא מרכיב מפתח באמינותו של **המנהיג** ובבניית אמון עם מונהגיו. תחושת **אחריות** חזקה עשויה להיות בין היתר 'הרוח שבמפרשים' – זו הדוחפת אנשים לקחת על עצמם תפקידי **מנהיגות**, מתוך הנחה שיש להם את היכולת להוביל והם חשים בתחושת מחויבות להוביל אחרים ולהשפיע לטוב. **מנהיגים המפגינים אחריות** - על ידי הודאה בטעויות, נטילת אחריות על תוצאות שליליות, ופעולה לתיקון בעיות - נתפסים כאמינים ובכך מחזקים את האמון בדמוקרטיה ובמוסדות הדמוקרטיים ועל ידי כך תורמים לחוסנה של החברה והמדינה.

אחריות ומנהיגות ערכת פעילות

ערכה זו כוללת מספר פעילויות:

1. יצחק רבין – חייו ופועלו
2. אחריות מהי?
3. מהי מנהיגות?
4. אחריות ומנהיגות בחברה דמוקרטית
5. אחריות מנהיגותית בעת משבר

למורה:

מומלץ לעבור על המצגת מבעוד מועד ולבחור בפעילות ההולמת ביותר את כיתתך:
כזו התואמת את רוח הכיתה ובית הספר, ואת המשאבים העומדים לרשותך.

מטרות

1. התלמידים/ות יכירו את דמותו של יצחק רבין ופועלו.
2. התלמידים/ות ידונו במשמעותם של המושגים "אחריות" ו"מנהיגות", יבינו את הקשר בין אחריות למנהיגות ויבהירו את חשיבותם במדינה דמוקרטית.
3. התלמידים/ות יעסקו ב"אחריות" וב"מנהיגות" בעתות משבר.

יצחק רבין – חייו ופועלו

המורה תציג כרזה שעוצבה לציון יום הזיכרון ה – 19 לרצח יצחק רבין.

- מה רואים בכרזה?
- מדוע לדעתכם/ן בחרה מעצבת הכרזה להציג את יצחק רבין כעוטה שתי חליפות בעת ובעונה אחת?
- איזה מסר מעבירה הכרזה?

המורה תקרין סרטון העוסק בחייו ובמותו של יצחק רבין (6:27 דקות).

- אילו מחשבות ורגשות הסרטון מעורר בכם/ן?
- אילו אירועים היסטוריים מזכרים בסרטון?
- אילו תפיסות ואיזה חזון הנחו, לדעתכם/ן, את יצחק רבין בדרכו, ובתפקידים הרבים שמילא?
- אילו תכונות ניתן לייחס ליצחק רבין לאור מה שראיתם/ן בסרטון ולאור הכרזה שהוצגה?

יצחק רבין – חייו ופועלו

המורה תציג את הציטוט של יצחק רבין ותדון עם הכיתה בשאלות הבאות:

- מהי הטענה המרכזית של יצחק רבין בציטוט זה? האם אתם/ן מסכימים/ות איתה?
- זהו ציטוט מנאום שנישא בשנת 1994. האם הציטוט רלוונטי גם היום? שלוש שנה אחרי? מדוע?
- מדוע לדעתכם/ן בחר יצחק רבין להדגיש את תפקידם של אנשים שונים (לרבות בעלי מקצועות שונים) בעיצוב ההיסטוריה?
- איזה מסר מעביר יצחק רבין כאשר הוא כורך "יהודים וערבים" יחד?
- מה ניתן ללמוד על תפיסתו של רבין את תפקידם של מנהיגים בעיצוב ההיסטוריה?
- איזו אחריות, אם בכלל, מטילים דבריו של יצחק רבין על כל אחד מאיתנו?
- בחרו דמות אחרת שמזכיר יצחק רבין (חקלאי/ת, מורה, רופא/ה, הורה וכיוב') והסבירו כיצד היא יכולה להשפיע על מהלך ההיסטוריה.

"לעולם לא ייתם הוויכוח:

"מי מעצב את פני ההיסטוריה: המנהיגים או הנסיבות"?

הנה תשובתי לכם: אנחנו כולנו מעצבים את פני ההיסטוריה. אנחנו – העם: אנחנו - החקלאי ההולך אחרי המחרשה, המורה בבית הספר, הרופא המציל חיים, המדען מול המחשב, פועל החרושת מול המכונה, פועל הבניין על הפיגום.

אנחנו – האמא המלווה בדמעות את בנה ביום גיוסו לצבא... אנחנו האב הדואג והחרד בלילות לשלום ילדיו; אנחנו - יהודים וערבים... אנחנו – העם – אנחנו מעצבים את פני ההיסטוריה; ואנחנו המנהיגים, שומעים את הקולות, מזהים את רחשי הלב של מאות-האלפים והמיליונים ומתרגמים אותם למציאות".

(יצחק רבין, 1994)

אחריות מהי?

חלופה א'

- תלמידי/ות הכיתה יתחלקו לקבוצות בנות 5-6 משתתפים/ות.
- כל קבוצה תתבקש למצוא מילים נרדפות או הסבר קצר (בין 5 מילים לכל היותר) למושג "אחריות".
- כל קבוצה תעלה את תוצריה לענן מילים כיתתי (מנטימטר).
- המורה תציג בפני הכיתה את ענן המילים הכיתתי.
- הכיתה תדון בשאלה "מהי אחריות" – לאור התוצר הכיתתי.
- המורה תציג לכיתה את ההגדרות למושג "אחריות"

אחריות מהי?

חלופה ב'

המורה תאמר: נצפה כעת באופן בו מבינה ילדה צעירה את המושג "אחריות".

שאלות לדיון בתום הסרטון:

1. מה דעתכם/ן על הדיאלוג בסרטון? האם האופן שבו ממשיגה הילדה את המושג אחריות דומה או שונה לאופן בו אתם/ן תופסים את המושג? הסבירו.
 2. עם אילו דברים הסכמתם/ן?
 3. עם אילו דברים לא הסכמתם/ן? מדוע?
- הכיתה תדון בשאלה "מהי אחריות" לאור הסרטון והשיח הכיתתי.
 - הכיתה תדון בסוגיית חשיבותה של אחריות: כערך וכמקור לפעולות (שקופית עזר).
 - המורה תציג לכיתה את ההגדרות למושג "אחריות".

אחריות מהי?

1. ערבות.
2. נכונות לשמור ולקיים בכל עת ובכל מצב עיקרון מוסרי או חברתי.
3. מצב שבו אדם מקיים את חובותיו ונושא בתוצאות.
4. התייחסות ראויה של אדם לדבריו, למעשיו ולאמון הניתן בו.
5. מידת דאגתו של אדם למצב תקין ולתפקוד תקין של מה שהוא מופקד עליו.

אחריות מהי?

אחריות היא ערך מכונן בחברה דמוקרטית.

קבלת אחריות כרוכה ביכולות לבחור בין אפשרויות; לצפות תוצאות אפשריות של הבחירות; למנוע תוצאות אפשריות שאינן רצויות; לחשוב בביקורתיות (תנאי הכרחי לבחירה אמיתית בין אפשרויות) ולהכיר בכללים הנלווים לכל תפקיד ומעשה של אדם בוגר.

מקובל להבחין בין **אחריות אישית** לבין **אחריות לזולת**:

"...נבין את הרעיון הבסיסי של "אחריות" בעזרת שתי דוגמאות פשוטות. בדוגמה הראשונה נחשוב על תינוק הרץ לעבר כביש שבו נוסעות מכוניות. אם אף אחד לא יעצור אותו, הוא יידרס למוות. אביו של התינוק מבחין בריצת התינוק, מבין את הסכנה, חש אל התינוק ועוצר בעדו. הייתה כאן התרחשות של הצלת תינוק מסכנה לחייו. אבא שלו תרם תרומה משמעותית להתרחשות ההצלה. לפיכך, אבא שלו הוא האחראי להצלת חייו של התינוק.

בדוגמה השנייה נחשוב על נהג הנוסע ברחוב, מתקרב לרמזור, האור בכיוון שלו הוא אדום אבל הוא ממשיך לנסוע, נכנס לצומת, מתנגש במכונית החוצה את הצומת. שתי המכוניות נפגעות מאוד בהתנגשות. יש כאן התרחשות של התנגשות בין שתי מכוניות. מי שגרם להתנגשות הוא מי שנכנס לצומת באור אדום. לפיכך, הנהג הזה הוא האחראי להתנגשות. גם כשמדובר בהתרחשות חיובית, כדוגמת הצלת חייו של תי" נוק, וגם כשמדובר בהתרחשות שלילית, כדוגמת התנגשות בין מכוניות, אדם אחראי למה שקרה, מפני שתורם תרומה משמעותית להתרחשות..."

□ **אחריות אישית** מתבטאת בבחירה ובקבלה של החלטות באופן עצמאי מתוך הבנה של התרומה האישית להיווצרותם. הנושא באחריות אינו רשאי לגלגל את תוצאות מעשיו על אחרים, ואם יש ביכולתו לצפות את תוצאות מעשיו, עליו להודות באחריותו לתוצאות.

□ **אחריות כלפי האחר** נובעת מהאופן בו אנו תופסים את יחסנו לזולת. זו יכולה להיות עמדה מוסרית הנובעת ממחויבות כלפי האחר או עמדה הנובעת מהגדרת תפקיד (מנהיג/ה פורמלי/ת).

אחריות אישית מצריכה שיקול דעת ומודעות עצמית. אחריות כלפי האחר מצריכה בנוסף גם אמפטיה, סולידריות ומסירות.

דיון כיתתי בסוגי אחריות:

1. הציגו ביטויים לאופן בו אתם/ן מקבלים עליכם/ן ביומיום "אחריות אישית".
2. הציגו ביטויים לאופן בו אתם/ן מקבלים עליכם/ן ביומיום "אחריות כלפי האחר".
3. איזה סוג אחריות היה קל לכם/ן יותר לאתר ביומיום שלכם/ן? מדוע זה כך?
4. מי הם האנשים שעיקר יומם מתמקד ב"אחריות כלפי האחר"? מה מאפיין אותם/ן? האם הם/ן בחרו בכך? אם כן, מדוע לדעתכם/ן?
5. האם הייתם/ן בוחרים למקד את היומיום שלכם/ן ב"אחריות כלפי האחר"? מדוע?

"יהיה בסדר"

המורה תציג בפני הכיתה את הכרזה ותדון עם התלמידים/ות בשאלות הבאות:

1. מה רואים/ות בכרזה?
2. אילו מחשבות הכרזה מעוררת?
3. מהו לדעתכם/ן הרעיון העומד בבסיס הכרזה?
4. איזה מסר מעבירה הכרזה?
5. על אילו נושאים אתם/ן נוהגים/ות להגיב בביטוי "יהיה בסדר"? מדוע?
6. על אילו נושאים אסור לדעתכם/ן להגיב באמצעות הביטוי "יהיה בסדר"? מדוע?

"יהיה בסדר"

7. כיצד הביטוי "יהיה בסדר" בא לידי ביטוי בחיינו האישיים? בבית הספר? בחברה? במדינה? הציגו דוגמאות
8. באילו מקרים, אם בכלל, הביטוי הזה מסייע?
9. באילו מקרים, אם בכלל, הביטוי הזה מסוכן?
10. יצחק רבין התייחס באחד מנאומיו החשובים ביותר לביטוי "יהיה בסדר". מי מכיר/ה את הנאום הזה ואת תוכנו?
11. כיצד מתיישב ערך האחריות עם הביטוי "יהיה בסדר"? הציגו דוגמאות
12. באילו תנאים ניתן לגרום לנו (או לאחרים) לקבל יותר אחריות על דברים שקורים סביבנו?

התאחדות הספרים

הנהיגות ולקיחת אחריות

אתחיל וינעמן

יום הזכרון לרצח רה"מ יצחק רבין, י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995

מרכז יצחק רבין
להנרסה ולעיצוב

מנון ב"ם גבוה

"לאחת הבעיות הכואבות שלנו יש שם, שם פרטי ושם משפחה
זהו צירוף שתי המילים

יוכי הנה כותה בסדר

צירוף המילים האלה, שרבים מאיתנו שומעים בחיי היום-יום של מדינת ישראל, הוא בלתי-נסבל. מאחורי שתי המילים האלה חבוי בדרך-כלל כל מה שלא "בסדר": יהירות ותחושת ביטחון עצמי מופרז, כוח ושררה, שאיך להם מקום. ה"יהיה בסדר" מלווה אותנו כבר זמן רב, שנים, והוא סממק לאווירה הגובלת בחוסר אחריות ברבים מתחומי חינוך. ה"יהיה בסדר", אותה טפחת כתף חברה'מנית, אותה קריצת עין, אותו "סמוך עלי", הוא סממק לחוסר סדר ומשמעת, למקצועיות שאיננה, לבטלנות שישנה. אווירת ה"חפוף" היא, לצערי הרב, נחלת ציבורים רבים בישראל, לאו דווקא בצה"ל. היא אוכלת בנו בכל פה. ואנחנו כבר למדנו בדרך הקשה והכואבת ש"יהיה בסדר" פירושו שהרבה מאוד לא "בסדר".

כולנו מסכימים/ות על חשיבותה של אחריות

באילו תנאים ניתן לגרום לנו (או לאחרים/ות) לקבל יותר אחריות על דברים שקורים סביב?

מחויבות + השפעה

- ככל שנחוש מחויבים/ות למשהו ונבין שיש לו נגיעה לחיים האישיים שלנו - אנו ניקח אחריות.
- ככל שנרגיש משפיעים/ות יותר - כך ניטה פחות להתנער מאחריות.

יש קשר הדוק בין חשיבותו של ערך האחריות בחברה דמוקרטית לבין מרכזיותו של האדם ברעיון ובמשטר הדמוקרטי:

מחויבות + השפעה

במדינה דמוקרטית, המדגישה ומטפחת ערכים הומניסטיים, בדגש על מרכזיותו של האדם, כבודו, תבונתו וחירותו: לכל אחד/ת מאיתנו יש מרחב בחירה ויכולת השפעה.

עבור הנושאים/ות בתפקידים מדיניים רשמיים במדינה דמוקרטית: ערך האחריות צריך להיות המקור, המניע והמדריך להתנהלותם/ן.

זמן להרהר:

- היכן ומתי אתם/ן חשים/ות מחויבות והשפעה? בהתייחס לאילו תחומים?
 - מדוע זה כך?
 - מה אתם/ן חשים/ות ביחס לאחריות? האם היא משא/עול שהייתם/ן רוצים להימנע ממנו או דבר מה המעניק לחייכם/ן משמעות?
 - הביטו בשקף:
- דמיינו שתפוח האדמה המצוי בשקף מייצג את ערך האחריות – היכן הייתם/ן בוחרים/ות למקם את עצמכם? מדוע? האם לדעתכם/ן בעוד עשור או שני עשורים תמקמו את עצמכם באופן אחר?

זמן להרהר:

חוו את דעתכם ביחס לחברה הישראלית כיום:

1. אילו בעיות מרכזיות יש בה? אילו נקודות חוזק?
 2. מה הייתם/ן עושים/ות בכדי להתמודד עם הקשיים בפניהם עומדת החברה שלנו כיום?
 3. נניח ואתם/ן תהיו חלק ממקבלי/ות ההחלטות במדינה עוד כעשרים שנה
 - איך הייתם/ן רוצים/ות שתראה החברה והמדינה בישראל?
 - מה יהיו הערכים המרכזיים עליהם תהיה מושתתת?
- האם מעניין אתכם/ן לעסוק בשאלות 1-3? מדוע? מה ניתן ללמוד מתשובתכם/ן?

זמן להרהר:

חוו את דעתכם/ן על מנהיגים/ות היום בישראל:

1. מי לדעתכם/ן מנהיג/ה? (הציעו דוגמאות לא.נשים שאתם/ות מזהים/ות כמנהיגים/ות)
2. אילו סוגי מנהיגים/ות יש כיום?
3. אילו מנהיגים/ות הייתם/ות רוצים/ות לראות כאן?
4. מהו לדעתכם/ן המכנה משותף לא.נשים החיים בחברה הישראלית כיום? האם יש כזה? האם חשוב שיהיה כזה? מדוע?

מנהיגות מהי?

פעילות פתיחה:

- לפניך שלוש חלופות לפעילות פתיחה.
- כל פעילות מחייבת משאבים אחרים (זמן, דפים וכלי כתיבה וכיוב').

חלופה א':

- המורה תחלק לכל תלמיד/ה פתק.
- כל תלמיד/ה ירשום/תרשום על גבי הפתק שם של מנהיג/ה שהוא/היא מעריך/ה במיוחד ואת התכונה שהופכת את אותו/ה מנהיג/ה למוערך/ת. הפתקים יאספו על ידי המורה.
- המורה תבחר באופן רנדומלי כעשרה פתקים ותציג את תוכנם בכיתה. מתנדב/ת מקרב הכיתה יכתוב/תכתוב על הלוח את התכונות שנרשמו.

חלופה ב':

- המורה תחלק לכל תלמיד/ה את הדף הבא.
- התלמידים/ות ימלאו את התכונות הנדרשות למנהיג/ה לדעתם/ן.
(לחילופין - ניתן להקרין את התמונה על גבי הלוח ולהזמין בכל פעם תלמיד/ה להשלים את פאזל התכונות – תוך שהוא/היא מציג/ה הסבר).

חלופה ג':

- המורה תחלק לכל תלמיד/ה את הדף "דרוש/ה מנהיג/ה".
- התלמידים/ות ימלאו את התכונות הנדרשות למנהיג/ה ישראלי/ת לדעתם/ן.
(לחילופין - ניתן להקרין את התמונה על גבי הלוח ולהזמין בכל פעם תלמיד/ה להשלים תכונה הנדרשת לדעתו/ה – תוך שהיא/הוא מציג/ה הסבר).

מנהיג/ה שאני מעריך/ה:

התכונה שאני מעריך/ה במנהיג/ה:

דיון בעקבות פעילות הפתיחה:

- האם יש תכונות מנהיגותיות שחזרו על עצמן? מדוע?
- האם התמונה הכיתתית הנשקפת ביחס למנהיגות מבטאת לדעתך את המנהיגות המצויה או המנהיגות הראויה? הסבר/י
- היכן היית ממוקם/ות את המנהיגות בישראל ביחס לייצוגים בשקף הבא?
הסבר
- המורה תקרין את השקף הבא על גבי הלוח:
- ✓ תלמידי/ות הכיתה יתרגמו את השקף (ניתן להשתמש במכשירים ניידים).
- ✓ תלמידי/ות הכיתה יחוו את דעתם/ן על האמור בשקף (כותרת ותוכן)
ובהתאם יוסיפו / יסירו תכונות ומאפייני מנהיגות ממנו בהתאם
לתפיסתם/ן את מאפייני המנהיגות הרצויים במדינה דמוקרטית.

Your title doesn't make you a leader

These are the 6 things that do:

אחריות ומנהיגות במדינה דמוקרטית

אמרה ידועה מגדירה את ההבדל בין מנהיג-מדינאי לפוליטיקאי:

המדינאי דואג לדורות הבאים, ואילו הפוליטיקאי דואג לבחירות הבאות. מנהיג-מדינאי משקיע בעתיד כדי להשאיר לבאים אחריו מורשת ומציאות אחרת, טובה יותר, פוליטיקאי עסוק בתדמיתו בהווה ובתכלית קצרת מועד. מנהיג-מדינאי מטבעו אמיץ ופועל מתוקף האחריות ההיסטורית כלפי עמו, פוליטיקאי פועל מתוך האחריות להישרדותו. מנהיג-מדינאי מביא תקווה.

1. מה דעתכם/ן על האמרה?

2. חדדו את ההבדלים בין מנהיג לפוליטיקאי על פי הפסקה. האם יש הבדלים

נוספים? אם כן, מה הם?

אחריות ומנהיגות במדינה דמוקרטית

במדינה דמוקרטית, המבוססת על תרבות פוליטית דמוקרטית, המנהיג/ה:

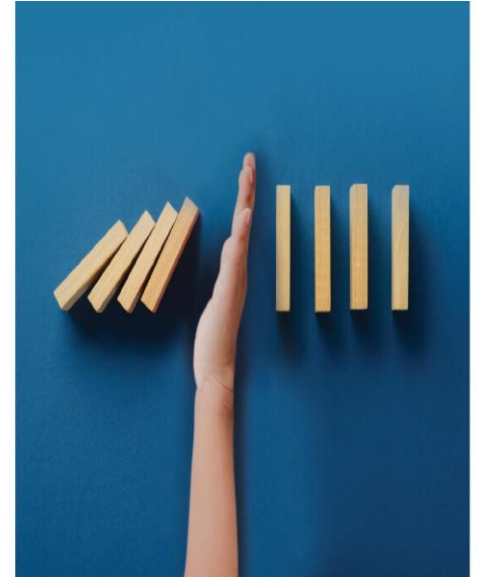
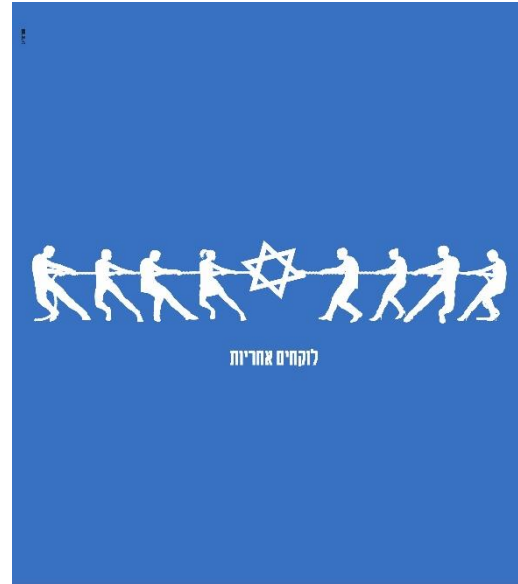
- שואף/ת לקדם חזון ותרבות פוליטית דמוקרטית במגוון דרכים וכלים.
- מסוגל/ת להמשיג ולתווך את תפיסת עולמו וערכיו באופן דיאלוגי והשתתפותי.
- רואה בציבור שותף.
- מכוון/ת גם מעבר לתחומי אחריותו הישירים.
- יוצר/ת סביבה של חוסן עבור ציבור המונהגים/ות.
- לוקח/ת אחריות על טעויות ומקדם/ת למידה מתוך טעויות.

אחריות ומנהיגות במדינה דמוקרטית – ערכים כמצפן

המורה תציג בפני הכיתה את השקף הבא ותשאל:

1. אילו ערכים באים לידי ביטוי בכרזות?
2. האם ערכים אלו ראויים להיות חלק מהתשתית הערכית במדינת ישראל? הסבירו.
3. נסו ליצור בעזרת כלים של GenAI כרזות המבטאות ערכים נוספים שלדעתכם/ראויים להיות חלק בלתי נפרד מהתשתית הערכית של מדינת ישראל. הסבירו את חשיבותם.

אחריות ומנהיגות בכרזות

אחריות מנהיגותית בעת משבר

בעת משבר, האחריות המוטלת על מנהיג גדלה באופן משמעותי: המנהיגות נדרשת להוביל את הציבור דרך אתגרים מורכבים, לשמור על אמון הציבור ולהבטיח את רווחתו של הציבור.

- כיצד עשוי להשפיע משבר על חברה דמוקרטית ועל מנהיגות בחברה דמוקרטית?
הבא/י דוגמאות
- אילו תכונות דרושות לדעתך ממנהיג/ה בעת משבר? האם מדובר בתכונות שונות מאלו המאפיינות מנהיגות בעיתות רוגע? מדוע?
- אילו תכונות מנהיגותיות נדרשות מאזרחים/ות בעת משבר? באיזה אופן, אם בכלל, הן שונות מאלו הנדרשות מהמנהיגות הרשמית? הסבירו והציעו דוגמאות.

המורה תציג בפני הכיתה את הקטע הבא ותשאל:

1. מה הרקע לסרטון? (ניתן להיעזר בסרטון הבא)
2. כיצד דבריו של יצחק רבין גורמים לך להרגיש?
3. אילו ערכים באים לידי ביטוי בדבריו של יצחק רבין?

אחריות מנהיגותית בעת משבר

לאחריות מנהיגותית בעת משבר יש מאפיינים מרכזיים :

- קבלת החלטות מהירה ומושכלת.
- תקשורת ברורה עם הציבור תוך שמירה על שקיפות לגבי האתגרים והפעולות הננקטות.
- גמישות והסתגלות לנסיבות משתנות.
- שמירה על מורל וחוסן.
- ניהול יעיל ואחראי של משאבים.
- למידה, הפקת לקחים והטמעתם לשיפור התמודדות עתידית.

**"מדינה...נבנית במעשים קטנים, אפורים, יומיומיים (...)
חובתנו כממשלה היא להסתכל היום הביתה, פנימה:
אנו ניבחן במעשינו ובמחדלינו (...). כאן בבית"**

(יצחק רבין, 1993)

מנהיגות מוגדרת כ'יכולת נרכשת, נבנית ומתגבשת, של אדם או קבוצה להשפיע על אנשים, להובילם למטרה משותפת ולהניעם לביצוע משימות, לעיתים מעבר לציפיותיהם הראשוניות וברמת מחויבות גבוהה'.

אדם המצליח לעורר באנשים מוטיבציה לבצע או לקיים מעשים,

משימות או אמונות שהוא מאמין בהם,

תוך אמונה בו ובערכיו ונתינת תחושה שצרכיהם שלהם הגיעו לידי מימוש,

נחשב כמנהיג.

תהליך ייחוס תכונות מנהיגותיות לאדם, נוצר כתוצאה מהאופן בו אותו
אדם נתפס:

**כבעל חזון, כפורץ דרך, כאסרטיבי ודעתן, כמקצוען, מסור, ככזה
שפיו וליבו שווים, חומל ונאמן.**

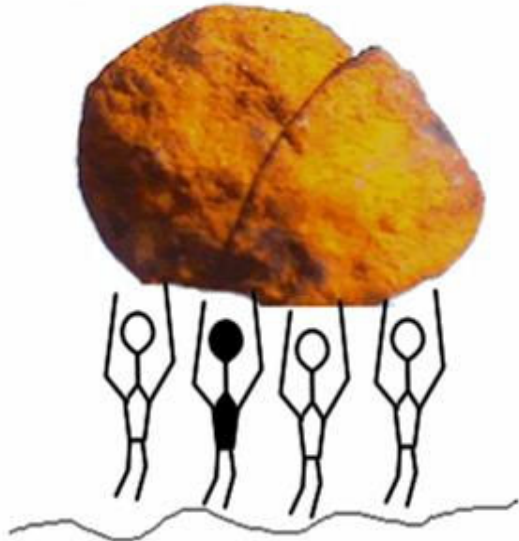
על המנהיג להיתפס כמומחה בתחום הרלוונטי אותו הוא רוצה להוביל,
כאדם הנוטל סיכונים אישיים ומקריב מעצמו למען מטרות הקבוצה, כאדם
בעל יכולת להציג חזון ולקבל מגוון החלטות קשות, המכילות לעיתים גם
גורם של סיכון, עליהן הוא לוקח **אחריות**.

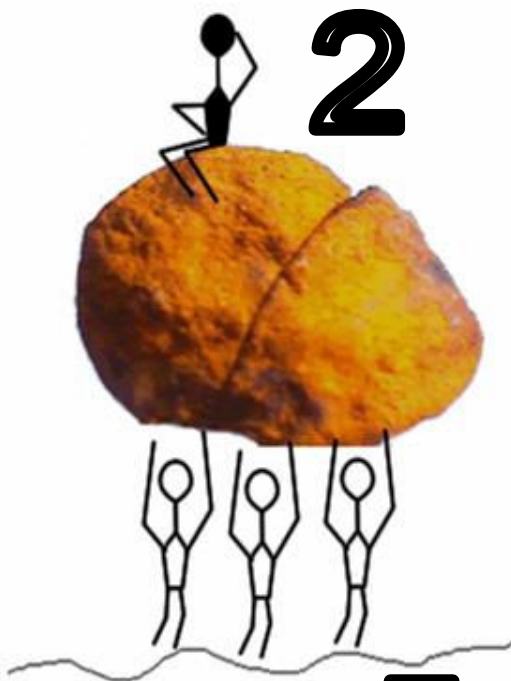
המנהיג הוא אדם המסוגל להעביר **אחריות** לאנשים אחרים מבלי להפחית **מאחריותו** לתוצאות, הוא אדם המשלב בהחלטותיו תמהיל חשוב של רציונליות ורגש ונותן דוגמא אישית:

מבטא במעשיו ובהתנהגותו את אותם הערכים בהתאם להם הוא מצפה מהאנשים אותם הוא מנהיג - לפעול.

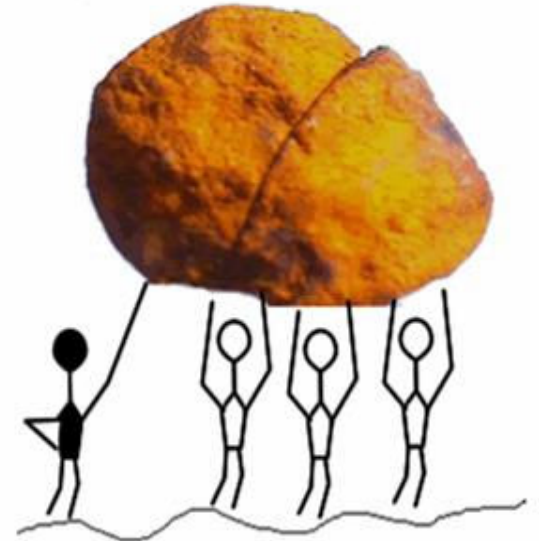
1

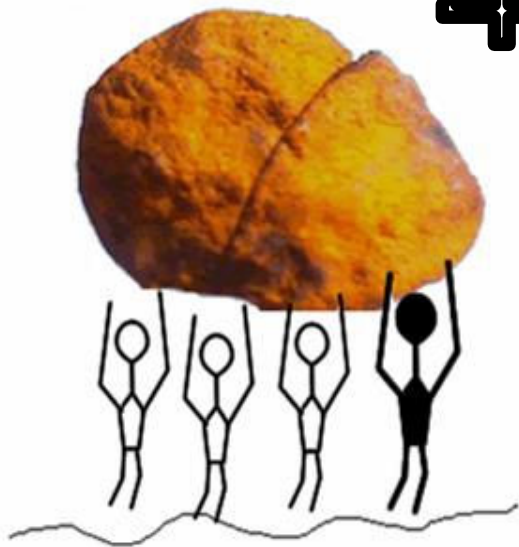
2

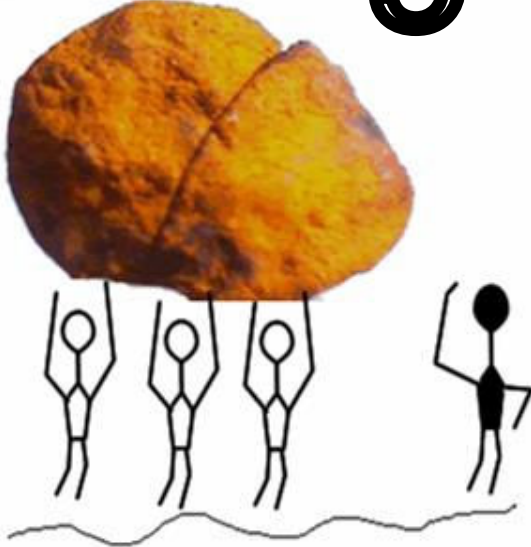
3

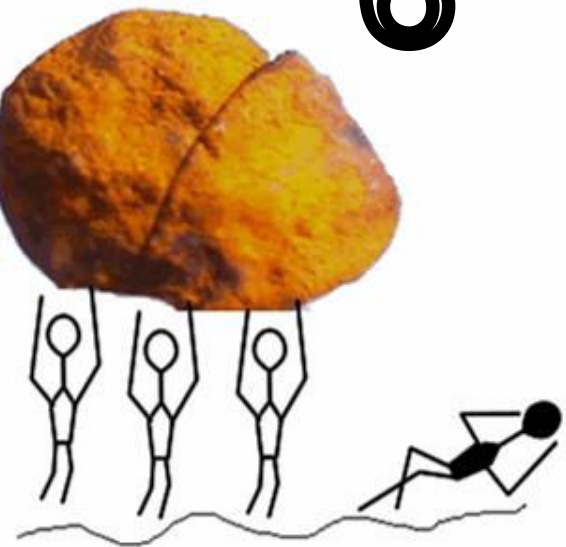
4

5

6

יום הזיכרון ה - 19 ליצחק רבין, י"ב בחשוון תשנ"ו, 4.11.1995
الذكري ال- 19 لمقتل اسحاق رابين, 4.11.1995

מדינת ישראל

חומרי ערכת הפעילות מוגנים בזכויות יוצרים בכפוף לחוק זכויות יוצרים, התשס"ח - 2007.

מרכז יצחק רבין עשה כל מאמץ לאתר את בעלי זכויות היוצרים ושם.

השימוש ביצירות שבעל זכויות היוצרים בהן אינו ידוע או לא אותר נעשה על פי סעיף 27א' לחוק זכויות יוצרים.

בכל מקרה של טעות או השמטה, או במידה וזיהיתם יצירה שהנכם בעלי הזכויות בה, יש לפנות למרכז יצחק רבין בכתובת info@rabincenter.org.il.

© כל הזכויות שמורות למרכז יצחק רבין לחקר ישראל